

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

кафедра цивільного права №1

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СПАДКОВЕ ПРАВО»
(вибіркова)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні Вченої ради
протокол № від р.

Ректор

_____ **Анатолій Гетьман**

Харків 2021

Програма навчальної дисципліни «Спадкове право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 28 с.

Розробники:

Печений Олег Петрович

доцент кафедри цивільного права №1, кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1 протокол № ____ від
_____2021 р.

Завідувач кафедри Валентина Борисова, кандидат юридичних наук, професор

Оглав

1. Вступ	4–8
2. Опис навчальної дисципліни	8–9
3. Зміст програми навчальної дисципліни	9–10
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	10–23
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних знань	10
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	10–11
4.3. Освітні технології та методи навчання	11
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	11–14
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	14–23
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	24–25
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	26–28
Додаток 3. Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями в програмі навчальної дисципліни	29—30

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання спадкування, детальне вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту спадкового правовідношення, вироблення основних умінь і навичок застосування законодавства про спадкування, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- опанування здобувачами теоретичних та доктринальних положень, що вироблені цивілістичною наукою у сфері спадкування;
- освоєння нормативного матеріалу що регламентує спадкові правовідносини;
- ознайомлення з судовою та іншою правозастосовною практикою застосування норм законодавства України про спадкування;
- формування у студента професійних навичок у сфері спадкового права та правового регламентації спадкового правонаступництва.

1.2. Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми: за вибором студента.

1.3. Пререквізити : цивільне право, житлове право, сімейне право.

1.4. Кореквізити: актуальні проблеми сімейного і спадкового права; приватне право : сучасні доктрині та їх застосування у судовій практиці.

1.6. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти

ПК1. Знання концептуальних положень спадкового права, окремих його

інститутів та їх особливостей.

ПК2. Уміння грамотно і точно формулювати особливості спадкових правовідносин.

ПК3. Знання норм спадкового права, а також практики їх застосування, у тому числі практики Європейського суду з прав людини з питань захисту права власності, права на повагу до приватного і сімейного життя.

ПК4. Здатність до аналізу складових елементів спадкових правовідносин.

ПК5. Знання засад і принципів спадкового права у контексті їх прояву у нормах цивільного законодавства.

ПК6. Навички збору і аналізу інформації про права осіб щодо здійснення і захисту спадкових прав у системі національних та міжнародних джерел та можливість їх систематизації.

ПК7. Навички самостійної підготовки проектів судових рішень зі спадкових справ.

ПК8. Здатність визначати інтереси і мотиви поведінки суб'єктів спадкових правовідносин.

ПК9. Уміння самостійно розмежовувати способи та захисту прав суб'єктів спадкових правовідносин та проводити їх ґрунтовний аналіз.

ПК10. Здатність визначати особливості правового регулювання окремих видів правочинів та договорів у спадковому праві.

ПК11. Уміння визначити та аналізувати зміст та особливості презумпцій у спадковому праві.

ПК12. Здатність провести системний аналіз суб'єктного складу договорів у спадковому праві.

ПК13. Здатність вирішувати проблемні питання, пов'язані з регулюванням окремих видів заповітів.

ПК14. Уміння визначати видові особливості договорів у спадковому праві.

ПК15. Здатність визначати та аналізувати тенденції розвитку та проблеми сучасного спадкового права іноземних держав.

ПК16. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення проблемних питань спадкового права України.

ПК17. Здатність критично та обґрунтовано висловлювати свої позиції стосовно питань здійснення спадкових прав, охорони спадщини та оформлення спадкових прав на окремі об'єкти.

ПК18. Навички застосування норм цивільного, цивільного процесуального та нотаріального законодавства права при складанні проектів процесуальних та інших документів.

ПК19. Здатність виявляти проблеми, складнощі та прогалини у законодавстві про спадкування і практиці його застосування пропонувати способи їх оптимізації.

ПК20. Уміння аналізувати та узагальнювати судову практику із розгляду судами справ про спадкування.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1)

1.7. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

РН НД 1.1. Демонструвати знання і розуміння сучасних правових доктрин національного та іноземного права у сфері спадкування.

РН НД 1.2. Демонструвати знання, одержані у межах різних галузей приватного та публічного права з питань здійснення і захисту прав та інтересів суб'єктів у сфері спадкового права.

РН НД 3.1. Пояснювати природу, зміст і особливості спадкування як виду універсального посмертного правонаступництва;

РН НД 3.2. Виявляти особливості окремих об'єктів спадкування.

РН НД 4.1. Виявляти проблеми у правовому регулюванні спадкування.

РН НД 4.2. Виявляти та пропонувати шляхи вирішення проблем оформлення спадкових прав на окремі об'єкти в Україні.

РН НД 5.1. Демонструвати знання у сфері спадкового права щодо розуміння особливостей його предмета, суб'єктів та об'єкта спадкових правовідносин та їх змісту,

РН НД 8.1. Визначати особливості правового статусу суб'єктів спадкових правовідносин.

РН НД 8.2. Визначати правосуб'єктність спадкодавця.

РН НД 8.3. Визначати особливості правового статусу спадкоємців та інших учасників спадкових правовідносин.

РНС НД – 10.1. Визначати каталог прав та обов'язків суб'єктів спадкових правовідносин.

РНС НД 10.2. Проводити класифікацію прав заповідача.

РНС НД 10.3. Визначати способи і форми захисту прав суб'єктів спадкових правовідносин.

РН НД 13.1. Здійснювати юридичну кваліфікацію окремих видів договорів та правочинів у сфері спадкового права.

РН НД 13.2. Здійснювати аналіз кваліфікації договорів у сфері спадкового права.

РН НД 13.3. Визначати місце договорів та інших правочинів у механізмі здійснення та захисту прав на спадщину.

РН НД 13.4. Здійснювати юридичну кваліфікацію типових підстав недійсності заповіту та інших правочинів сфери спадкового права.

РН НД 14.1. Здійснювати логічний, критичний і системний аналіз стану сучасного законодавства, яке регулює відносини у сфері спадкування.

РН НД 14.2. Застосовувати набуті знання методом реконструкції окремих видів процесуальних документів та правочинів у сфері спадкування.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2)

1.3. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Правовідносини, що виникають у сфері спадкування.

Модуль 2. Здійснення і захист спадкових прав.

Модуль 3. Характеристика видів спадкування.

2. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
Кількість кредитів ЕКТС: 4,0	Рівень освіти – другий (магістерський)	Модуль 1 Лекції: 4 Практичні заняття: 4 Самостійна робота: 32 Модуль 2 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 24 Модуль 3 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 24 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
Кількість модулів: 3	Галузь знань – 08 «Право»	
Загальна кількість годин: 120	Спеціальність – 081 «Право»	
Тижневих годин: 4		

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Правовідносини, що виникають у сфері спадкування

Сфера правовідносин щодо спадкування. Поняття, зміст та особливості спадкових та інших правовідносин у сфері спадкування. Особливості спадкування як різновиду правонаступництва. Поняття, ознаки та поелементний склад спадщини як об'єкта цивільних прав. Правовий статус спадкодавця. Права та обов'язки спадкоємців. Права спадкоємця у спадкових правовідносинах з ускладненим змістом: спадкова трансмісія, спадкування за правом представлення, спадкова субституція. Особливості спадкування

окремих об'єктів: земельні ділянки та інше нерухоме майно, майнові комплекси підприємств, корпоративні права, майнові права вимоги та борги. Припинення спадкових правовідносин та їх анулювання. Спадкові відносини, обтяжені іноземним елементом, специфікою розташування об'єкта спадкування та його суб'єктів.

Модуль 2. Здійснення і захист спадкових прав

Види правочинів у сфері спадкування. Система розпорядчих правочинів щодо спадкування. Розпорядження правами і обов'язками на випадок смерті, їх особливості, форма, порядок складання і скасування. Особливості виконання, правовий статус виконавця. Правочини щодо прийняття спадщини і відмови від її прийняття. Розподіл та перерозподіл спадщини.

Договори у спадковому праві: види, порядок укладання, особливості. Класифікація договорів у спадковому праві. Договірні форми управління та охорони спадщини. Спадковий договір та інші правові форми надання утримання. Цивільно-правова відповідальність за порушення договорів у сфері спадкування.

Захист у спадковому праві: предмет, форма, способи захисту.

Модуль 3. Характеристика видів спадкування

Види і підстави спадкування. Спадкування за заповітом. Система розпоряджень на випадок смерті, їх особливості, форма, порядок складання і скасування. Види заповітів, їх особливості та зміст. Порядок посвідчення і скасування заповіту. Особливості виконання, правовий статус виконавця. Недійсність і нікчемність заповіту. Обов'язкова частка у спадщині: поняття, здійснення, суб'єкти, захист, зменшення розміру обов'язкової частки судом.

Черги спадкоємців за законом, принципи формування, особливості. Покоління рівність у спадковому праві. Зміна черговості спадкування за законом. Спадкування за правом представлення.

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Формами організації освітнього процесу є: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, контрольні заходи.

Видами навчальних занять є: лекція, практичне заняття, колоквиум, консультація.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Зміст самостійної роботи студентів складають наступні види роботи:

— підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять, колоквиумів);

— виконання практичних завдань протягом семестру;

— самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;

— підготовка і виконання творчих завдань (доповідей, есе);

— підготовка до усіх видів контролю (поточного, підсумкового).

Самостійна робота студентів призначена для:

— закріплення та поглиблення знань, професійних умінь та навичок з навчальної дисципліни;

— формування практичних навичок з опрацювання та засвоєння навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни (есе);

— розвитку мотивації до навчання й поглиблення професійних наукових і практичних інтересів;

— формування професійних якостей, розвитку знань, умінь та навичок майбутніх фахівців;

— формування культури розумової праці, самостійності та ініціативи у пошуку та набутті знань, створення умов для гармонійного розвитку особистості.

Формами самостійної роботи студентів є: індивідуальна підсумкова письмова робота; доопрацювання матеріалів лекції; робота в інформаційних мережах; наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; розробка схем, таблиць з тем початкової дисципліни; анотування наукових статей і монографій; здійснення аналізу законопроектів та змін законодавства.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні із законодавством про спадкову процедуру інших країн, вивченні практики прийняття нотаріальних актів, аналізуванні актів «м'якого права» Європейського Союзу. Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

4.3. Освітні технології та методи навчання

- освітні технології: проблемного навчання, контекстного навчання, студентоцентроване навчання, аудіо-візуальні технології, наукові дискусії, інтерактивні технології, ІТ-технології тощо;

- методи навчання: поєднання словесних, наочних та практичних методів, метод проблемного викладання, прес-конференції, ділові ігри, моСКові

штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, метод дискусії, круглий стіл тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань студентів є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Самостійна робота	

						студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих

		положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
зараховано		

	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

4.5. Навчально—методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Протокол № 1 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод прийнята Радою Європи 04.11.1950. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_004.

Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 №435— IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. — №№40—44. – ст.356. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/435_15.

Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002 № 2947-III // Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2947-14>.

Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України від 18.03.2004 №1629—IV

// Відомості Верховної Ради України – 2004. — №29, ст.367. — [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1629—15>.

Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: : URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>.

Судова практика

Про судову практику у справах про спадкування: Постанова Пленуму Верховного Суду від 30.05.2008 № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: : URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>.

Про судову практику розгляду цивільних справ про спадкування: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 16 трав. 2013 р. № 24–753/0/4–13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: : URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v-753740-13>.

Основні джерела

Цивільне право України: Підручник: У 2т. / Борисова В.І. (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, М.В. Домашенко та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо–Фатєєвої, В.Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. — Х. : Право, 2014. – Т.1. – 656 с.

Цивільне право України: Підручник: У 2т. /Борисова В.І. (кер. авт. кол.), Л.М. Баранова, А.Г. Бірюкова та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо—Фатєєвої, В.Л. Яроцького. –2-ге вид., переробл. та допов. — Х. : Право, 2014. – Т.2. – 816 с.

Кухарєв О. Є. Спадкове право України: підручник / О. Є. Кухарєв. – К. : Алерта, 2020. – 362 с.

Печеный О. П. Наследственное право: Практический комментарий к Гражданскому кодексу Украины. – Х.: Фактор, 2012. — 368 с.

Цивільне право. Загальна частина. Курс лекцій: навч. посібн. / за ред. І.В. Спасибо–Фатєєвої. Х.: ЕКУС, 2021. — 448 с.

Додаткові джерела

Харьковская цивилистическая школа: грани наследственного права: монография / И. В. Спасибо-Фатеева, В. И. Крат, О. П. Печений и др.; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеевой. - Х.: Право, 2016. — 608 с.

Печений О. П. Аналіз судової практики вирішення судами спорів про спадщину // Цивільне судочинство. Судова практика у цивільних справах. — 2015. — № 1. — С. 186-191.

Печений О. П. Спадкові відносини в сучасних політичних, економічних і військових реаліях (аналіз змін чинного законодавства) // Мала енциклопедія нотаріуса. — 2015. — № 2 (80). — С. 60-65.

Печений О. П. Дія спадкового закону на проблемних територіях: конфлікт юрисдикцій // Електронне наукометричне фахове видання Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого «Теорія і практика правознавства». — Вип. 1(7) / 2015.

Цивільний кодекс України: Наук.-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців): у 12 т. – Т. 1: Загальні положення / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатеевої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Харків : ФО–П Колісник А. А., 2010. – 320 с.

Кухарев О. Є. Аналіз судової практики розгляду цивільних справ про спадкування : практ. посіб. К. : Алерта, 2020. – 362 с.

Спадкове право. Практика застосування нотаріусами України / за заг. ред. В. М. Марченка. – Харків : ФО–П Лисяк Л. С., 2012. – 736 с. – (Серія «Стандарти нотаріальної практики»).

Печений О. П. Визначення складу спадщини за цивільним законодавством України : окремі проблемні питання // Вісник Національної асоціації адвокатів України. - 2019. - № 6 (54). - С. 21-27.

Печений О. П. Ефект правомірних очікувань: їх вплив на спадкові правовідносини // Правомірні очікування : зб. ст. за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатеевої. — Х.: ЕКУС, 2020. — С. 98-105.

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» -
<http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України -
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України -
<https://minjust.gov.ua/>

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
	ПК1. Розуміння сутності концепції нотаріальної процедури у сфері спадкування, базових категорій інституту нотаріальної процедури. ПК2. Здатність аналізувати концепцію нотаріальної процедури у сфері спадкування, європейські стандарти прийняття нотаріальних актів. ПК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на становлення інституту нотаріальної процедури.
ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПК 4. Уміння грамотно і точно формулювати особливості спадкових правовідносин.
ЗК 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел	ПК 5. Навички збору і аналізу інформації про права осіб щодо здійснення і захисту спадкових прав у системі національних та міжнародних джерел та можливість їх систематизації.
ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.	ПК 6. Здатність критично та обґрунтовано висловлювати свої позиції стосовно питань здійснення спадкових прав, охорони спадщини та оформлення спадкових прав на окремі об'єкти.
ЗК 9. Здатність працювати самостійно.	ПК 7. Уміння самостійно розмежовувати способи та захисту прав суб'єктів спадкових правовідносин та проводити їх ґрунтовний аналіз.
ЗК 11. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.	ПК 8. Здатність вирішувати проблемні питання, пов'язані з регулюванням окремих видів заповітів.
ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.	ПК 9. Здатність визначати інтереси і мотиви поведінки суб'єктів спадкових

	<p>правовідносин.</p> <p>ПК10. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти при дослідженні сутності й змісту спадкування.</p> <p>ПК11. Здатність здійснювати самостійний аналіз законодавства про порядок здійснення спадкових прав.</p> <p>ПК12. Уміння інтерпретувати юридичний зміст категорій «спадкування» і «спадкове право».</p> <p>ПК13. Здатність застосовувати принципи спадкового права при оформленні спадкових прав.</p>
ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.	<p>ПК14. Уміння розробляти проекти нотаріальних актів, що приймаються за результатами здійснення спадкових прав.</p> <p>ПК15. Розуміння юридичного механізму спадкування.</p> <p>ПК16. Здатність визначати загальні умови здійснення спадкових прав.</p> <p>ПК17. Навички обирати належну процедуру оформлення спадкових прав.</p>
СК – фахові компетентності за спеціальністю	
СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.	<p>ПК 1. Знання концептуальних положень спадкового права, окремих його інститутів та їх особливостей.</p> <p>ПК2. Здатність аналізувати концепцію спадкової процедури, європейські стандарти прийняття нотаріальних актів у сфері спадкування.</p> <p>ПК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на спадкові правовідносини.</p> <p>ПК4. Здатність орієнтуватися в системі законодавства України про спадкування.</p> <p>ПК5. Розуміння змісту принципів спадкового права.</p>
СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.	<p>ПК 6. Знання норм спадкового права, а також практики їх застосування, у тому числі практики Європейського суду з прав людини з питань захисту права власності, права на повагу до приватного і сімейного життя.</p>
СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.	<p>ПК 7. Знання засад і принципів спадкового права у контексті їх прояву у нормах цивільного законодавства.</p>

СК 4. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	ПК 7. Навички застосування норм цивільного, цивільного процесуального та нотаріального законодавства права при складанні проектів процесуальних та інших документів.
СК 5. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.	ПК 8. Здатність визначати та аналізувати тенденції розвитку та проблеми сучасного спадкового права іноземних держав.
СК 6. Здатність виявляти проблеми у правовому регулюванні і пропонувати способи їх вирішення.	ПК 9. Здатність виявляти проблеми, складнощі та прогалини у законодавстві про спадкування і практиці його застосування пропонувати способи їх оптимізації.
СК 7. Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.	ПК 10. Навички самостійної підготовки проектів судових рішень зі спадкових справ
СК 8. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.	ПК11. Знання й розуміння порядку розгляду спадкової справи, проведення слухання по справі. ПК12. Знання про структуру нотаріального акту у сфері спадкування, порядок доведення його змісту до відома адресата. ПК13. Здатність визначати способи припинення дії нотаріальних актів.
СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.	ПК14. Знання порядку оскарження дій виконавця заповіту, орієнтування в проблемах правового регулювання процедури оскарження дій виконавця заповіту. ПК15. Здатність моделювати правові механізми забезпечення виконання нотаріальних актів. ПК16. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти при дослідженні сутності й змісту спадкування.
СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності.	ПК17. Здатність здійснювати самостійний аналіз законодавства про порядок посвідчення заповіту. ПК18. Уміння інтерпретувати юридичний зміст категорій «спадкування» і «спадкове право».
СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.	ПК19. Здатність застосовувати принципи спадкового права при здійсненні контрольної-наглядової діяльності. ПК20. Уміння розробляти проекти нотаріальних актів, що приймаються за результатами провадження по спадковій справі.
СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.	ПК21. Розуміння юридичного механізму спадкової трансмісії. ПК22. Здатність визначати загальні умови

	здійснення спадкових прав. ПК23.Навички обирати належну процедуру оформлення спадкових прав.
--	---

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН – результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	№1	РН НД 1.1. Аналізувати природу та зміст спадкової процедури. РН НД 1.2. Співвідносити етапи спадкового правідношення. РН НД 1.3. Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів спадкової процедури.
ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.	№1	РН НД 1.4. Здійснювати дослідження правового регулювання спадкової процедури. РН НД 1.5. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів спадкового права.
ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	№1	РН НД 1.6. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні стандарти спадкування для вдосконалення нотаріального процедурного законодавства. РН НД 1.7. Здійснювати порівняльно-правовий аналіз нотаріальних актів із іншими актами.
ПРН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати	№1	РН НД 1.8. Інтегрувати знання про сутність нотаріального акта, його призначення у

сучасні технології у наданні правничих послуг.		спадковому правовідношенні. РН НД 1.9. Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів спадкових відносин, особливостей їх участі в спадковому правовідношенні.
ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.	№ 2	РН НД 2.1. Аналізувати змістовне наповнення етапів і стадій спадкового правовідношення, визначати акти та правочини, що ухвалюються на кожній стадії. РН НД 2.2. Демонструвати навички підготовки проектів нотаріальних та інших актів, наводити їх обґрунтування, зазначати способи й порядок їх оскарження. РН НД 2.3. Демонструвати навички складання нотаріальних актів. РН НД 2.4. Розкривати зміст ініціювання процедури складання і посвідчення заповіту. РН НД 2.5. Характеризувати процедуру оголошення секретного заповіту.
ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	№ 2	РН НД 2.6. Характеризувати структуру спадкового правовідношення, його змісту та динаміки . РН НД 2.7. Аналізувати підстави та види спадкування у розрізі динаміки спадкового правовідношення. РН НД 2.8. Демонструвати знання процедури складання заповіту.
ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією функцій суб'єктів спадкових правовідносин.	№ 2	РН НД 2.9. Характеризувати способи здійснення і захисту спадкових прав.
ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.	№ 3	РН НД 3.1. Розкривати особливості правового регулювання різновидів заповітів і видів спадкування. РН НД 3.2. Демонструвати навички застосування принципів спадкового права. РН НД 3.3. Характеризувати форми заповітів. РН НД 3.4. Формувати власне бачення змісту спадкових правовідносин.
ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.	№ 3	РН НД 3.5. Розробляти алгоритми проведення заходів із урахуванням базових ідей спадкового права. РН НД 3.6. Розкривати особливості законодавчого регулювання різновидів процедури спадкування. РН НД 3.7. Визначати процедуру оформлення спадкових прав.

--	--	--

Додаток 3

Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	П К 1	П К 2	П К 3	П К 4	П К 5	П К 6	П К 7	П К 8	П К 9	П К 10	П К 11	П К 12	П К 13	П К 14	П К 15	П К 16	П К 17	П К 18	П К 19	П К 20	П К 21	П К 22	П К 23	П К 24	П К 25	П К 26	
Спадкове право /Модуль 1																											
РН НД 1.1.	•	•																									
РН НД 1.2.		•	•																								
РН НД 1.3.		•																									
РН НД 1.4.				•																							
РН НД 1.5.					•																						
РН НД 1.6.						•				•																	
РН НД 1.7.							•																				
РН НД 1.8.								•	•																		
РН НД 1.9.											•																
Спадкове право /Модуль 2																											
РН НД 2.1.												•	•														
РН НД 2.2.														•													
РН НД 2.3.															•												
РН НД 2.4.													•														
РН НД 2.5.														•													
РН НД 2.6.															•												
РН НД 2.7.																•											
РН НД 2.8.																	•										
РН НД 2.9.																		•									
Спадкове право /Модуль 3.																											
РН НД 3.1.																			•								
РН НД 3.2.																				•							
РН НД 3.3.																				•							
РН НД 3.4.																					•						
РН НД 3.5.																						•	•				
РН НД 3.6.																								•	•		

